

som alkoholsodavand, cider og energidrikke. Bekendtgørelsen blev ændret igen den 24. april 2008, hvorefter der blev indført pant på emballage til kildevand, limonade og iste.

Afgiften blev sat ned med den begrundelse, at panten skal stå i et fornuftigt forhold til fremstillingsomkostningerne af emballagen. Der skal være et incitament til at anvende genanvendelige emballager, når produktionsprisen, moms og afgifter lægges sammen. Hvis produktionsprisen bliver billigere end panten, mindskes incitamentet til at bruge genbrugsflasker og -dåser, og det skal være en økonomisk fordel at genbruge flaskerne.

Det må – alt andet lige – antages, at lavere pantsatser vil få forbrugerne til at aflevere færre genbrugsemballager. Forbrugerne vil være mindre motiverede til at aflevere returemballage. Dermed vil der blive afleveret færre dåser og flasker til skade for miljøet. Der vil blive genanvendt færre materialer og returflasker. Med højere pantsatser må forbrugerne formodes at have en øget interesse i at indløse pant for genbrugelige flasker og dåser.

Miljøstyrelsen oplyser, at forbrugerne normalt vil reagere ved at aflevere returemballager til genindvendning uanset pantniveauet. Desuden giver prisniveauet ikke noget entydigt indtryk af, om emballagens fremstillingspris bliver dyrere eller billigere. Det er andre mekanismer, som eksempelvis de kontrakter, som producenter og fabrikanter indgår på markedet, der bestemmer emballagens pris uanset pantsatserne. Antallet af solgte emballageenheder vokser dog konstant set under ét.

Det er væsentligt gennem pantretursystemet at sikre sig, at der ikke sker en konkurrenceforvridning mellem de enkelte emballagetyper inklusive moms og pant.

Grænsehandelens miljømæssige konsekvenser

Et selvstændigt problem, som dette forslag ikke vil berøre, er forskellene på pantordningerne i Danmark og f.eks. Tyskland. Danske forbrugeres indkøb af billigere varer i udlandet er en del af det samlede grænsehandelskompleks, idet grænsehandel typisk motiveres af afgiftsbetingede prisforskelle. Mange danske grænsegængere køber drikkevarer på dåse fra Tyskland, hvor man ikke skal betale pant ved transport over

grænsen. De udenlandsk indkøbte dåser kan afleveres til genbrug, men uden at forbrugeren kan hæve panten i danske forretninger.

Forslagsstillerne finder, at dette problem må løses gennem forhandlinger med Tyskland og ved at skabe fælles EU-normer på området, idet forslagsstillerne er positive over for tanken om et fælleseuropæisk pantsystem. For forslagsstillerne vejer det ligeledes tungt, at der indføres nye incitamenter til at genbruge emballage, at spare på råstoffer og energi og at begrænse CO₂-udledningen til atmosfæren. Det skønnes, at en fordobling af den danske pant kun i begrænset omfang vil medføre yderligere problemer med forurening fra dåser i naturen, idet forslagsstillerne understreger, at der meget gerne ses en forstærket indsats for at komme affaldet i naturen til livs. Det stigende dåseaffaldsproblem skal også ses i lyset af, at engangsemballage tegner sig for en stigende markedsandel.

Udenlandske erfaringer

Sverige indførte dåser som ølemballage allerede i 1955. Svarende til Dansk Retursystem A/S har Sverige AB Svenska Returpack AB, der har haft pant på dåser siden 1984 og på plasticflasker siden 1994. Returpack er Europas største virksomhed af den type. Virksomheden modtager kun dåser og PET-plast-flasker. Panten er 0,50 SEK pr. dåse. Panten er hhv. 1,00 og 1,50 SEK pr. PET-flaske afhængig af volumen. Ved en kurs på SEK på 70 vil det sige, at panten er henholdsvis 0,35, 0,70 og ca. 1 kr.

Tysklands genbrugssystem hedder Der Grüne Punkt, som vel at mærke kun garanterer indsamling i Tyskland, ikke for emballagens eventuelle genbrugskaraktter. Nogle danske butikker modtager DGP-emballage, men udbetaler ikke pant. Efter reglerne om returemballage fra 2006 modtages dåser, PET-flasker og glasflasker med samme pantsats, 0,50 euro pr. stk.

Øl, mineralvand, forfriskende drikke uden kulsyre m.fl. er omfattet af pantpligten, mens vin, mælk, frugtsaft osv. er udelukket. Omregnet med en kurs på euro på 7,46 er panten pr. enhed 3,76 kr., altså væsentlig højere end i Danmark. Til gengæld har man valgt en fællessats, hvor både Danmark og Sverige har graduerede satser. De ligger dog alle under det tyske niveau.